

Chiesa collegiata di Santa Maria Maggiore

La chiesa di Santa Maria Maggiore, sorta nel cuore del quartiere, non solo rappresenta l'edificio ecclesiastico più importante della Rabatana, ma è anche la più antica chiesa della città e probabilmente la prima cattedrale. Essa risalirebbe al X-XI secolo ma le sue vicende si snodano nel corso dei secoli successivi. Nel 1545 la Cattedra vescovile da Santa Maria Maggiore venne trasferita nella Chiesa di San Michele ove rimase per un anno. Nel 1546, con la bolla pontificia del Papa Paolo III, fu trasferita presso la Chiesa dell'Annunziata, l'attuale Cattedrale, sita nel pianoro al di fuori della Rabatana. Sempre con bolla di Paolo III, la Chiesa di S. Maria Maggiore fu elevata a Collegiata Insigne con relativo clero. La sua struttura si presenta come un organismo semplice e compatto a pianta longitudinale suddivisa su tre navate. Il Presepe è un'altra opera poco indagata e tuttavia merita la nostra attenzione sia per la sua specificità che per la sua appartenenza al ciclo decorativo più vasto che investe gli ambienti della cripta di S. Maria Maggiore a Tursi. La chiesa ospita un ammirevole trittico della scuola napoletana di Giotto (XIV sec).

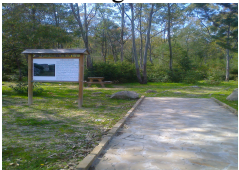

Η εκκλησία της Santa Maria Maggiore, χτισμένη στην καρδιά της περιοχής, δεν είναι μόνο το πιο σημαντικό εκκλησιαστικό οικοδόμημα του Rabatana, αλλά και η παλαιότερη εκκλησία της πόλης και πιθανότατα ο πρώτος καθεδρικός ναός. Χρονολογείται από το X-XI αιώνα και τα γεγονότα σε αυτή ξεδιπλώνονται κατά τη διάρκεια των επόμενων αιώνων. Το 1545 η επισκοπική έδρα μεταφέρθηκε από τη Santa Maria Maggiore στην εκκλησία San Michele, όπου παρέμεινε για ένα χρόνο. Το 1546, με τη βούλα του Πάπα Παύλου Γ', μεταφέρθηκε στην εκκλησία της Annunziata (σήμερα ο καθεδρικός ναός βρίσκεται στο οροπέδιο έξω από τη Rabatana). Επιπλέον, από τον πάπα Παύλο Γ', η Εκκλησία της S. Maria Maggiore ανυψώθηκε μαζί με τους κληρικούς της. Η δομή της παρουσιάζεται με ένα απλό συμπαγές σώμα με διάμηκες σχέδιο χωρισμένο σε τρία μέρη. Η Γέννηση είναι ένα έργο στο οποίο δεν έχει δοθεί ιδιαίτερη σημασία που ωστόσο, αξίζει την προσοχή μας, τόσο για την τεχνολογία του όσο και επειδή είναι μέρος του μεγάλου διακοσμητικού κύκλου, ο οποίος καλύπτει τον περιβάλλοντα χώρο της κρύπτης της Santa Maria Maggiore στην Tursi. Η εκκλησία στεγάζει μια αξιοσημείωτη τρίπτυχο από το Ναπολιτάνικο σχολείο του Giotto (XIV αιώνα).

I Mulini ad acqua

Pescogrosso è una balza rocciosa, a ovest del paese di Tursi, ove scorre l'omonimo torrente che attraversa l'abitato. Il nome si riferisce agli enormi massi che quasi ostruiscono il torrente. Sulla sinistra del torrente affiora acqua salmastra con proprietà purganti e curative e nelle vicinanze si trova il pozzo dell'acqua "saprite". In questa zona presso il "Santissimo", tra i macigni, ove l'acqua scende con violenza, giravano "due mulini ad acqua". Gli storici asseriscono che i mulini furono di proprietà dei Doria feudatari di Tursi e dal catasto Onciario si rileva che, nel 1753, la duchessa Giovanna Doria del Carretto ne ricavava un guadagno di 200 ducati l'anno. Dai Doria i mulini passarono al Santissimo e poi nel 1800 ai Latronico. Alla fine del 1800, Raffaella Cursi di Spinoso, maritata con Vincenzo Calciano di Tursi, gestì il mulino che funzionò fino al 1907. Quello a valle funzionò fino al 1911 e l'ultimo mugnaio fu Vincenzo Zito di Tursi.

Οι Νερόμυλοι

Το Pescogrosso είναι ένας βραχώδης λόφος, δυτικά του Tursi, όπου ρέει το ομώνυμο ποταμάκι που διασχίζει το χωριό. Το όνομα αναφέρεται στους τεράστιους ογκόλιθους που σχεδόν μπλοκάρουν το ρεύμα. Στα αριστερά του χειμάρρου αναβλύζει αλμυρό νερό με καθαρικές και θεραπευτικές ιδιότητες ενώ σε κοντινή απόσταση υπάρχει ένα πηγάδι με το λεγόμενο νερό «saprite». Σε αυτήν την περιοχή κοντά στο «Santissimo», ανάμεσα στους ογκόλιθους (όπου το νερό πέφτει βίαια) λειτουργούσαν δύο νερόμυλοι. Οι ιστορικοί αναφέρουν ότι οι μύλοι ανήκαν στους Dorias, φεουδάρχες της Tursi. Το κτηματολόγιο Onciario δείχνει ότι το 1753 η Δούκισσα Giovanna Doria Caretto κέρδιζε περίπου 200 δούκατα το χρόνο. Οι μύλοι πέρασαν από τους Dorias στο "Santissimo" και ακολούθως στους Latronicos το 1800. Στο τέλος του 1800 η Raffaella Cursi από το Spinoso, παντρεμένη με τον Vincenzo Calciano από το Tursi, διαχειρίστηκε το ελαιοτριβείο, το οποίο λειτούργησε μέχρι το 1907; με εκείνο που βρίσκεται στην κοιλάδα να λειτουργεί μέχρι το 1911 υπό την κατοχή του τελευταίου μυλωνά Vincenzo Zito από το Tursi.

I.T.C.G. "Manlio Capitolò" TURSÌ (MT)
<http://www.itcgtursi.gov.it/>
 ITSET M.Capitolò TURSÌ

Tursi arte storia cultura.

a.s 2014/2015
 Proff Giovanni LASALANDRA e Ida CAPOBIANCO

Diocesi Tursi-Lagonegro

Nel 968 la prima sede vescovile di rito bizantino venne istituita a Tursi. Il patriarca di Costantinopoli Polieucte concesse all'arcivescovo di Otranto l'autorizzazione a consacrare i vescovi di Acerenza, di Gravina, di Matera, di Tricarico e di Tursi, costituendo una nuova provincia ecclesiastica di rito greco-bizantino. Nel 1068 papa Alessandro II assegnò la diocesi come suffraganea dell'arcidiocesi di Acerenza. Nel 1110 la sede vescovile di Tursi venne trasferita ad Anglona, sede del Santuario di Santa Maria Regina di Anglona e la diocesi assunse il nome di diocesi di Anglona. Successivamente nel 1545 papa Paolo III trasferì definitivamente la cattedra episcopale a Tursi, nella chiesa dell'Annunziata, attuale cattedrale della diocesi.

Η Επισκοπή Tursi-Lagonegro

Το 968 θεσμοθετήθηκε η πρώτη επισκοπική έδρα της Βυζαντινής ιεροτελεστίας στο Tursi. Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Πολύευκτος επέτρεψε στον Αρχιεπίσκοπο του Οτράντο να καθαγιάσει τους επισκόπους από την Acerenza, τη Gravina, τη Ματέρα, το Tricarico και το Tursi, σχηματίζοντας έτσι μια νέα ενιαία εκκλησιαστική επαρχία της Ελληνικής Βυζαντινής ιεροτελεστίας. Το 1068 ο Πάπας Alessandro II έκανε την επισκοπή μέρος της Αρχιεπισκοπής της Acerenza. Το 1110 η επισκοπική έδρα μεταφέρθηκε από το Tursi στην Anglona, θέση του ιερού της Santa Maria Regina της Anglona και η επισκοπή πήρε το όνομα της επισκοπής Anglona. Αργότερα, το 1545 ο Πάπας Paolo III, μετέφερε και πάλι την επισκοπική έδρα στο Tursi, στην Εκκλησία της Annunziata, τον παρόντα καθεδρικό ναό της επισκοπής.

Cattedrale dell'Annunziata

Dedicata alla Vergine Annunziata, la cattedrale venne eretta nel quindicesimo secolo. Nel 1546 fu elevata a cattedrale della diocesi di Tursi-Lagonegro e in epoche successive ha subito vari rimaneggiamenti, l'ultimo dei quali è costituito dalla completa ricostruzione dopo gli incendi del novembre 1988, che distrussero completamente l'edificio. L'8 agosto 1545, con bolla papale, alla chiesa venne concesso il titolo di cattedrale, ruolo fino ad allora ricoperto dalla chiesa di San Michele Arcangelo.

Ο καθεδρικός ναός της Annunziata

Ο καθεδρικός ναός της Annunziata είναι αφιερωμένος στην παρθένο και χτίστηκε τον 15° αιώνα. Το 1546 ανυψώθηκε σε καθεδρικό ναό της επισκοπής Tursi-Lagonegro ενώ σε μεταγενέστερους χρόνους υπέστη πολλές αλλαγές, με την τελευταία εκ των οποίων να είναι η πλήρης αναστήλωσή της μετά τις πυρκαγιές του Νοεμβρίου του 1988, που κατέστρεψαν ολοσχερώς το κτίριο. Στις 8 Αυγούστου του 1545 με παπική βούλα, η εκκλησία έλαβε τον τίτλο του καθεδρικού ναού (ένα ρόλο που κατείχε η εκκλησία του San Michele Arcangelo μέχρι εκείνη τη στιγμή).

Rabatana

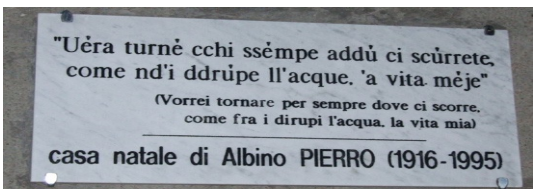
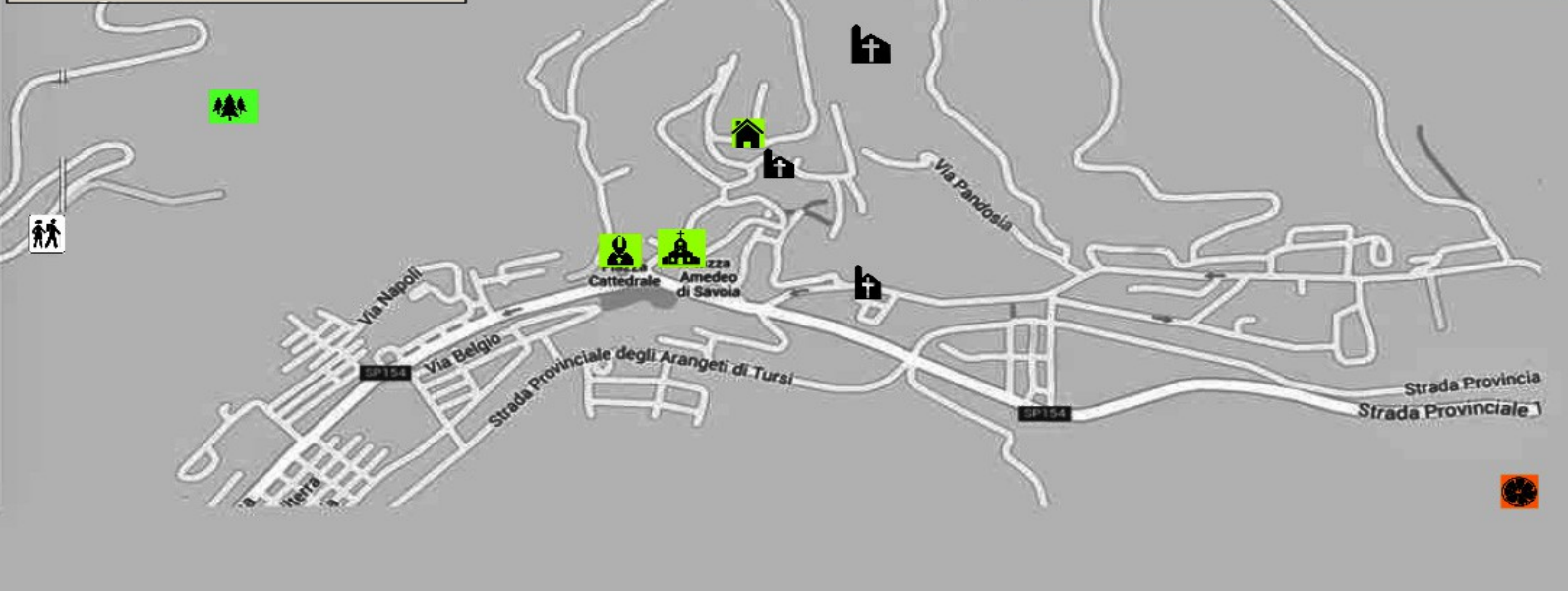
È stato il primo nucleo abitativo di Tursi, ed è letteralmente circondato per ogni lato da profondi e inaccessibili burroni. Intorno alla metà del V secolo i Goti costruirono il Castello, attorno al quale sorsero le prime case in pietra e si costituì il nucleo primordiale di Tursi. Verso l'anno 850, la zona fu abitata dai Saraceni che lasciarono profonde tracce nell'architettura e nel dialetto locale. A ricordo dei loro villaggi arabi i Saraceni denominarono il luogo Rabatana, da Rabat o Rabhàdi o Arabum. La Rabatana, per l'ottima posizione di difesa, continuò ad ingrandirsi anche sotto il dominio dei Bizantini che nell'890 scacciarono i Saraceni. Fino alla metà del XIX secolo è stato un centro popolato e importante, custode di tradizioni e propulsore di cultura. La Rabatana è diventata meta turistica soprattutto per via del poeta Albino Pierro, che ha fatto della Rabatana la fonte ispiratrice della sua poesia. Nella Rabatana si possono ripercorrere le stradine dei ruderi del nucleo primordiale e visitare quel che resta delle antiche abitazioni, spesso di un solo vano a pianterreno.

Rabatana

Ήταν η πρώτη κατοικημένη περιοχή στο Tursi και κυριολεκτικά περιβάλλεται με βαθιές και απρόσιτες χαράδρες ολόγυρα. Περίπου στα μέσα του πέμπτου αιώνα, οι Γότθοι έχτισαν το κάστρο, γύρω από το οποίο κατασκευάστηκαν και τα πρώτα πέτρινα σπίτια, σχηματίζοντας έτσι τον αρχέγονο πυρήνα του Tursi. Περίπου το 850 η περιοχή κατοικήθηκε από τους Σαρακηνούς οι οποίοι άφησαν βαθιά τα σημάδια τους στην αρχιτεκτονική και στην τοπική διάλεκτο. Στη μνήμη των αραβικών χωριών τους, οι Σαρακηνοί ονόμασαν τον τόπο Rabatana, από το Ραμπάτ ή Rabhàdi ή arabum. Χάρη στην εξαιρετική αμυντική θέση της, η Rabatana γινόταν όλο και μεγαλύτερη ακόμη και κάτω από την κυριαρχία των Βυζαντινών, που έδωξαν τους Σαρακηνούς το 890. Μέχρι τα μέσα του δεκάτου ενάτου αιώνα ήταν ένα πυκνοκατοικημένο σημαντικό κέντρο, φύλακας των παραδόσεων και του πολιτισμού. Η Rabatana έγινε τουριστικός προορισμό κυρίως λόγω του ποιητή Albino Pierro, ο οποίος έκανε τη Rabatana μούσα της ποίησής του. Στη Rabatana μπορείτε να περπατήσετε στα δρομάκια του αρχέγονου πυρήνα και να επισκεφθείτε ό, τι απομένει από τα παλιά σπίτια που συχνά αποτελούνται από έναν ενιαίο χώρο στο ισόγειο.

Casa Albino Pierro

L'abitazione di Albino Pierro è collocata nel centro storico del rione di San Filippo in piazza Plebiscito. Il palazzo è denominato "U Paazze" dal poeta. Dopo la morte di Pierro i piani superiori del palazzo sono stati adibiti a biblioteca Pierro, dove vengono custoditi molti libri appartenuti al poeta e molte sue opere. Oggi il palazzo Pierro e l'annessa biblioteca sono meta di turisti e studiosi italiani e stranieri.

Η οικία του Albino Pierro βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της περιοχής του San Filippo στην Piazza Plebiscito. Το κτίριο ονομάστηκε " U Paazze "από τον ποιητή. Μετά το θάνατο του Pierro οι πάνω όροφοι του κτιρίου χρησιμοποιήθηκαν ως βιβλιοθήκη, η οποία διατηρεί πολλά βιβλία που ανήκουν στον ποιητή, καθώς και πολλά από τα έργα του. Σήμερα το παλάτι του Pierro και τη βιβλιοθήκη του επισκέπτονται πολλοί Ιταλοί και ξένοι τουρίστες και επιστήμονες.

L'Arancia Staccia è legata all'agrumicoltura di Tursi. Il carattere che la identifica è la dimensione veramente sorprendente del frutto che può raggiungere anche un chilogrammo di peso. L'abbandono culturale ha messo in serio pericolo la sopravvivenza di questa arancia veramente unica; da diversi anni sensibilità culturali locali hanno lavorato alla sua tutela (progetti di valorizzazione, la prospettiva del marchio DOP).

Η ποικιλία πορτοκαλιών "Staccia" είναι ένα τυπικό γεωργικό προϊόν από το Tursi. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι το εκπληκτικό μέγεθος του, το οποίο μπορεί να φτάσει ακόμη και το ένα κιλό. Η μείωση στην καλλιέργεια δημιούργησε σοβαρό κίνδυνο στην επιβίωση της μοναδικής αυτής ποικιλίας πορτοκαλιού; Εδώ και αρκετά χρόνια τοπικές οργανώσεις ευαισθητοποιήθηκαν και εργάζονται για την προστασία του (σχέδια βελτίωσης, η προοπτική της DOP).

Santuario di Santa Maria Regina di Anglona

Il Santuario di Santa Maria Regina di Anglona è un antico santuario mariano situato sul sacro colle di Anglona. Dal 1931 è monumento nazionale. Il 17 maggio 1999 il santuario è stato elevato alla dignità di pontificia basilica minore da papa Giovanni Paolo II, a ricordo del sinodo dei vescovi. Il santuario è tutto quello che resta dell'antica città di Anglona. La cattedrale è sorta tra l'XI e il XII secolo come ampliamento di una antica chiesetta, risalente al VII-VIII secolo, corrispondente all'odierna cappella oratorio. Nella sua sede vescovile il 20 novembre 1092 sostò papa Urbano II. A seguito di non ben chiari eventi, la parete nord della cattedrale crollò e andarono perduti gli affreschi che l'adornavano. Nel 1369 la città di Anglona subì un violento attacco e solo la cattedrale, dedicata alla Natività di Maria, venne risparmiata dalle fiamme. Nel 1543, con la bolla di papa Paolo III, l'originaria diocesi di Anglona cambiò nome in diocesi di Anglona-Tursi. Nel 1976 la diocesi divenne di Tursi-Lagonegro, Anglona venne soppressa e le fu affidata la denominazione di diocesi titolare che conserva tuttora e le fu anche assegnato un vescovo titolare.

Tutti gli anni, dall'1 all'8 settembre, si svolgono sul colle di Anglona funzioni religiose.

Η Santa Maria Regina της Anglona είναι ένα αρχαίο ιερό που βρίσκεται στον ιερό λόφο της Anglona. Από το 1931 αποτελεί εθνικό μνημείο. Στις 17 Μαΐου 1999, το ιερό ανυψώθηκε και τέθηκε στην εξοχότητα της βασιλικής του Πάπα Giovanni Paolo II, σε ανάμνηση της συνόδου των επισκόπων. Το ιερό είναι το μόνο που έχει απομείνει από την αρχαία πόλη της Anglona. Ο καθεδρικός ναός χτίστηκε μεταξύ του ενδέκατου και δωδέκατου αιώνα, ως πρόεκταση της παλιάς εκκλησίας, που χρονολογείται μεταξύ του έβδομου και όγδοου αιώνα, που αντιστοιχεί στην παρούσα ρητορεία. Σε αυτή την επισκοπική έδρα σταμάτησε στις 20 Νοεμβρίου 1092 ο Πάπας Urbano II. Κάτω από άγνωστες συνθήκες το βόρειο τοίχος του καθεδρικού ναού κατέρρευσε και οι τοιχογραφίες του χάθηκαν. Το 1369 η πόλη της Anglona υπέστη βίαιη επίθεση και μόνο ο καθεδρικός ναός, αφιερωμένος στη Μαρία της Γεννήσεως, σώθηκε από τις φλόγες. Το 1543, με τη βούλα του Πάπα Paolo III, η πρωτότυπη επισκοπή της Anglona μετονομάστηκε σε Μητρόπολη Anglona-Tursi. Το 1976 έγινε η Μητρόπολη Tursi-Lagonegro, η Anglona κατακτήθηκε και δόθηκε το όνομα της δικαιούχου Επισκοπής (ανοιχτή μέχρι σήμερα) όπως επίσης και ένας τιμητικός επίσκοπος. Κάθε χρόνο από τη 1 έως 8 Σεπτεμβρίου λαμβάνουν χώρα θρησκευτικές λειτουργίες στο λόφο της Anglona.